

antud
nr 19

Läbi arutatud ja arvamus

Õppenõukogu 28.08.2014. a

Hoolekogu protokoll 09.12.2014 nr. 5

Kinnitatud Misso Kooli direktori
Käskkirjaga 10.12.2014 nr. 3 -1/63

MISSO KOOLI ÕPPEKAVA

I ÜLDSÄTTED

1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Kooli õppekava on koostatud „Põhikooli riikliku õppekava“ (Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1, 17.01.2011 redaktsioon; RT I, 14.01.2011, 1) alusel ning on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Arvestatud on kooli pidaja arengukava, piirkonna iseärasusi, lastevanemate soove ning võimalikke (nii vaimseid kui ka materiaalseid) ressursse.

Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest klassiti.

2. Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning -põhimõtted;
- 2) tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
- 3) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- 4) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 5) õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
- 6) hindamise korraldus;
- 7) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 8) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- 9) karjääriteenuste korraldus;
- 10) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- 11) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

II KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted

1.1 Misso Kool on väike maakool, mille eesmärgiks on kujundada õpilastest isiksus, kes

- tuleb toime oma elu ja tööga muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- peab lugu kodust ja perekonnast;
- armastab oma kodukohta ja kodumaad;

- lähtub üldinimlikest kõlblusnormidest, austab ja järgib seadusi;
- hoiab loodust, tunneb maaelu, õpib elama säästlikult;
- suudab hankida ja kasutada infot;
- tunneb oma kodukoha keelt ja kultuuri;
- oskab valikuid teha ja vastutust kanda;
- on valmis edasi õppima ja end pidevalt arendama.

Õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid igaks algavaks õppeaastaks kinnitatakse õppenõukogu otsusega eelmise õppeperioodi viimases õppenõukogus. Nimetatud eesmärgid on õppe- ja kasvatustöö lähtealuseks jooksvale õppeaastale.

1.2 Põhimõtted

- koolis on demokraatlik juhtimine, õpilast toetav ja innustav õpikeskkond;
- koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne;
- kool loob õpilase mitmekülgseks arenguks talle eakohase õpikeskkonna;
- hinnatud on töötajate initsiatiiv;
- õppe- ja kasvatustöö toimub koostöös õpilaste, õpetajate ja vanematega;
- koolis tähtsustatakse õpilaste õpihuvi hoidmist ja toetamist;
- kool kasvatab õpilastes aktiivsust ja vastutust oma tegevuse ja õpitulemuste eest;
- koolis kasutatakse erinevaid õpetamismeetodeid ja tehakse ainealast koostööd riiklikus õppekavas kirjeldatud pädevuste saavutamiseks.

1.3 Pädevuste kujundamine

- Riikliku õppekava järgi on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.
- Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete, meetodite valiku, õppekeskkonna kujundamise, tunni- ja koolivälise tegevuse kaudu ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- Valdkonnapädevused on keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, tehnoloogiapädevus ja kehakultuuripädevus ning need on kirjeldatud ainekavades. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel.
- Õppeainepädevused on kirjeldatud ainekavades ja õpetajate töökavades.
- Üld- ja valdkonnapädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud õpetaja töökavas.
- Kooli üritused kavandatakse ja viiakse läbi nii, et nad lähtuksid alati üldpädevustest.

- Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasiside andmine, mis toimub koolis kujundava hindamise kaudu. Tagasisidestamine üldpädevuste kujunemise kohta annab informatsiooni sellest, mil määral teadlikult kavandatud ja mõtestatud üldpädevuste kujunemine tegelikult toimib. Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on oluline ka õpilase enesehindamise roll, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.

Üldpädevused on:

Väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; luua, hoida ja hinnata inimsuhteid; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt (RÕK).

Väärtuspädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- kooli väärtuskasvatusalane töö toetub ühiselt kokku lepitud põhiväärtustele – ausus, vastastikune austus, sallivus, koostöövalmidus, looduse hoidmine ja säästlik eluviis, isamaa-armastus;
- õpilasi suunatakse iseenda tundmaõppimisele, objektiivse enesehinnangu kujunemisele ning heade kommete omandamisele;
- igapäevaste tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega põhiväärtuste üle;
- tundides arutletakse õpilastele eakohaselt päevakajaliste sündmuste ja ühiskonnas toimuva üle;
- kujundatakse õpilaste ilumeelt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu;
- jälgitakse, et õpilaste tööd oleksid puhtad, korrektselt ja esteetiliselt vormistatud;
- pidevalt jälgitakse koostööoskuste, kaaslastega arvestamise, õiglustunde, aususe, hoolivuse, sallivuse kujunemist;
- erinevate maailmavaadete ja religioonide (nii ajalooliste kui ka tänapäevaste) tutvustamisel toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise kujunemist;
- väärtuspädevuse kujunemisel tähtsustuvad sotsiaal- ja kunstained ning läbivate teemadena kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus.

Sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel (RÕK).

Sotsiaalse pädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- sotsiaalse pädevuse arendamisel on rõhuasetus kodupaiga tundmaõppimisel, koostööoskuse ja ühiskonnaelu reeglite täitmisel, kriitilise ja loomingulise mõtlemise arendamisel, erinevate maade kultuuride tundmaõppimisel;
- sotsiaalse vastutustunde kujundamine toimub eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise järgimise teel;
- demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu; õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased

peavad veerandi alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid;

- sotsiaalse pädevuse kujunemisel tähtsustuvad ainevaldkonnana sotsiaalsed ja kunstiained ning õppeainetena geograafia ja kirjandus; läbivate teemadena on olulisemateks keskkond ja selle jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus ning kultuuriline identiteet.

Enesemääratluspädevus – oma arenguetapist lähtuvalt suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme (RÕK).

Enesemääratluspädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- enesemääratluspädevuse arendamiseks toimuvad kõikides kooliastmetes igaaastased arenguvestlused õpilase, klassijuhataja ja lapsevanema osalusel, mille käigus õpilane analüüsib ennast ning saab tagasisidet õpetajatelt (vt lisa 1);
- enesemääratluspädevuse arendamisel tähtsustub klassijuhatajate, aineõpetajate ja tugisüsteemi spetsialistide vaheline koostöö;
- enesemääratluspädevuse arendamiseks kehalise kasvatus tundide kaudu pööratakse tähelepanu ohutus- ja hügieeninõuetele, toetatakse sportlike tegevuste abil organismi kasvu ja arengut; propageeritakse tervislikke eluviise, õpetatakse esmaabi- ja enesekontrollivõtteid;
- kujundava hindamise raames saab arendada õpilaste enesehindamisoskusi, mille kaudu õpivad õpilased määratlema oma tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust (RÕK).

Õpipädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- õpipädevuse kujundamisel on koolis rõhk funktsionaalse kirjaoskuse arendamisel, eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni õpikutest, teatmeteostest ja internetist;
- keskendutakse kriitilise mõtlemise arendamisele ning elukestva õppe vajaduse selgitamisele;
- õpipädevuse kujundamisel tähtsustuvad kõik ainevaldkonnad; läbivate teemadena on olulisemad elukestev õpe ja karjääri planeerimine ning tehnoloogia ja innovatsioon.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt (RÕK).

Suhtluspädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- suhtluspädevuse arendamisel on koolis rõhk suuliste vastuste, vestluste ja esinemiste korrektusel keelekasutusel; suhtluspädevuse kujundamisel tähtsustuvad keele ja kirjanduse, võõrkeelte ja sotsiaalainete ainevaldkonnad;
- õpilasi innustatakse oma arvamusi avaldama ja seisukohti selgitama;

- õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele objektiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet.

Matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades (RÕK). Matemaatikapädevus on oskus arendada ja rakendada matemaatilist mõtlemist, et lahendada mitmesuguseid igapäevaelus tekkivaid küsimusi (RÕK).

Matemaatikapädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- matemaatikapädevuse kujunemisel on põhirõhk huvi äratamisel matemaatika vastu, kasutades selleks erinevaid õpimeetodeid, ning õpitava seostamisel igapäevaeluga;
- matemaatikapädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, keemia, füüsika ning läbivate teemadena elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkonna jätkusuutlik areng, tehnoloogia ja innovatsioon;
- kõikides ainetes pööratakse tähelepanu erinevate andmetöötlusviiside kasutamisele.

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske (RÕK).

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise rõhuasetused koolis on:

- ettevõtlikkuspädevuse arengut toetavad koolis huvitegevus, majandusõpetus, loovtööd, traditsioonilised üritused;
- ettevõtlikkuspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, kunstained, sotsiaalsed ja tehnoloogia ning majandusõpe; läbiva teemana on olulisem kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

1.4 Taotletavad pädevused kooliastmeti

- Vt põhikooli riiklik õppekava §7–12.

2. Tunnijaotusplaani

- Tunnijaotusplaanide ainemahud lähtuvad Vabariigi Valitsuse 28.01.2010 määrusest nr 14 „Põhikooli riiklik õppekava“, kooli valikutest ja võimalustest ning olemasolevast personalist.
- Iga õppeaasta lõpus arutab õppekogu uude kooliastmesse jõudvate klasside tunniarvu plaane kogu järgneva kooliastme lõikes. Tehtud ettepanekud arutab läbi ja kiidab heaks õppenõukogu ning kinnitab vastavad tunniarvu plaanid (vt lisa 2).

Lubatud maksimaalne õppetundide arv nädalas (PGS § 25):

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
I klass – 20	IV klass – 25	VII klass – 30
II klass – 23	V klass – 28	VIII klass – 32
III klass – 25	VI klass – 30	IX klass – 32

Kooli valikained on:

- majandusõpetus (4. ja 5. klassis, 7. ja 8. klassis);

- loodus ja maaelu (paikkonna looduse/loodusvarade ja maaelu tundmaõppimine, loodushoid jne).

Misso Kool tähtsustab kodanikualgatus ja ettevõtlikkust, kohaliku kultuuripärandi tundmist ja hoidmist, keskkonnahoidlike käitumis- ja tarbimisharjumuste kujundamist, toetab MTÜ Tule Maale algatus paikkonna maaelu elavdamisel.

3. Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

3.1 Läbivate teemade õpetamise eesmärk **on kujundada teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid, käitumisnorme valdkondades, millel on seoseid mitmete õppeainetega.**

Läbivad teemad on õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks.

Läbivad teemad on aineülesed ning käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi.

Kõiki õppeaineid läbivateks teemadeks on:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine
- keskkond ja jätkusuutlik areng
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- kultuuriline identiteet
- teabekeskond
- tehnoloogia ja innovatsioon
- tervis ja ohutus
- väärtused ja kõlblus

3.2 Läbivate teemade käsitlemine

Läbivate teemade käsitlemine toimub:

- õppeainete kaudu õppeteema ja õppeülesannete valikuga;
- õpikeskkonna korralduse kaudu;
- huvitegevuse kaudu (koostöö paikkonna asutuste ja ettevõtete, projektid jm).

Läbivate teemade käsitlemine realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavad, õpetaja töökavad, õppevormide mitmekesisus, kooli mikrokliima, tunniväline tegevus, juhtimine, majandamine, virtuaalne keskkond.

Läbiv teema	Eesmärk, seos õpitulemustega	Meetodid
ELUKESTEV ÕPE JA KARJÄÄRI PLANEERIMINE	<p>Eesmärk: elus toimetulev inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja: 1) oskab ennast iseloomustada, on kohusetundlik ja</p>	<p>Kontaktid piirkonna ettevõtjatega, õppekäigud ettevõttesse</p> <p>Kohtumised vilistlaste ja lastevanematega</p> <p>Kutsekoolide külastamine ja reklaamüritused</p>

	<p>õpihuviline;</p> <p>2) teab, mis tööd teevad ta vanemad, ja oskab nimetada erinevaid ameteid kodukohas;</p> <p>3) planeerib oma aega, reastab tegevused tähtsuse järjekorras,</p> <p>4) kasutab raha lihtsamates tehingutes.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab hinnata enda oskusi ja saavutusi, leiab oma võimeid arendavaid tegevusi;</p> <p>2) oskab kirjeldada erinevate valdkondade elukutseid ja seostada seda inimese haridusega;</p> <p>3) suudab iseseisvalt korraldada oma päeva ja lahendada jõukohaseid probleeme.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) analüüsib oma isiksuseomadusi, oskusi, huvisid, võimeid, õpitulemusi ja muid omadusi karjääri planeerimisel ja kasutab karjäärinõustaja abi;</p> <p>2) saab aru elukestva õppimise tähtsusest ja seab oma tegevustele pikemaajalisi eesmärke;</p> <p>3) oskab kirjeldada ameti/tegevusala seoseid inimese eluviisiga ja oma õigusi ning kohustusi töötajana.</p>	<p>Kutsesuunitlustestide läbiviimine</p> <p>Kutsenõustaja abi kasutamine</p> <p>Projektid</p> <p>Ametinädalad</p>
KESKKOND JA	Eesmärk:	Koostöö KKA ja RMKga, erinevad projektid,

<p>JÄTKUSUUTLIK ARENG</p>	<p>keskonnateadlik inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) tunneb huvi ümbritseva suhtes ja näitab üles hoolivust kõigi elusolendite vastu, hoiab kodukoha loodust ja ümbritsevat keskkonda;</p> <p>2) oskab kirjeldada enda ja oma perekonna tarbimiseelistusi ning inimtegevuse mõju loodusele;</p> <p>3) oskab selgitada elus ja eluta looduse vahelisi seoseid;</p> <p>4) oskab selgitada jäätmete sorteerimise vajalikkust, oskab säästa vett ja elektrit.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab selgitada, kuidas ümbritseva keskkonna muutused võivad mõjutada tema ja kogukonna heaolu ning selgitada näidete varal loodusvarade ja energia säästmise vajadust;</p> <p>2) oskab tuua õhu, vee ja mulla saastamise näiteid ning maavarade kasutamisega seonduvaid probleeme Eestis; mõistab, et keskkonnaprobleemides se suhtutakse erinevalt;</p> <p>3) oskab kirjeldada loodusliku mitmekesisuse avaldumisvormi, liigikaitse ja elupaikade</p>	<p>nt „Teeme ära“</p> <p>Valikaine „Loodus ja maaelu“</p> <p>Loodusvaatlused</p> <p>Õuesõpe</p> <p>Õppekäigud, matkad</p> <p>Õpimapid</p> <p>Uurimistööd</p> <p>Näitused</p> <p>Esseed, kirjandid jm omalooming</p>
-------------------------------	---	---

	<p>kaitse vajalikkust;</p> <p>4) oskab hinnata oma perekonna vee- ja elektritarbimist, korrigeerib käitumis- ja tarbimisharjumusi keskkonnahoidlikel eesmärkidel ning teab reklaami mõju tarbimisharjumustele.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab kirjeldada loodust kui terviksüsteemi, analüüsida organismide ja keskkonna vahelisi seoseid ning mõistab inimese sõltuvust loodusressurssidest;</p> <p>2) tunneb ja kasutab oma kodanikuõigusi ja -kohustusi keskkonnaküsimustega kokku puutumisel;</p> <p>3) näitab üles teadlikkust tarbida keskkonnasõbralikke tooteid ja materjale, peab lugu mahetoodetest.</p>	
<p>KODANIKUALGATUS JA ETTEVÕTLIKKUS</p>	<p>Eesmärk: aktiivne ja vastutustundlik kodanik</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) püüab konflikte ja eriarvamusi rahumeelselt lahendada, on valmis kaaslastele abi osutama;</p> <p>2) oskab põhjendada, miks on igal pereliikmel,</p>	<p>Projektid: nt „Teeme ära“, Comenius</p> <p>Heategevus, nt loomade varjupaiga toetamine</p> <p>Ürituste läbiviimine</p> <p>Ekskursioon Riigikogusse</p> <p>Abivajajate toetamine</p>

	<p>klassikaaslasel jt oma ülesanded ja kohustused ning miks on vaja kõigi õigustega arvestada;</p> <p>3) oskab nimetada kodukoha ettevõtteid ja selgitada nende vajalikkust.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) tahab ise probleeme lahendada, kasutades aktiivse kuulamise ja konflikti lahendamise viise;</p> <p>2) osaleb ühisürituste korraldamisel;</p> <p>3) teab, et iga tegu toob kaasa vastutuse.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab teha koostööd ja selgitada vabatahtliku töö vajalikkust;</p> <p>2) oskab selgitada vallavalitsuse funktsioone ja toimimist, kooli ja õpilasmavalitsuse juhtimissüsteemi;</p> <p>3) oskab võrrelda erinevaid elatise teenimise viise ja arutleda maksude olulisuse üle ühiskonnas; oskab koostada isiklikku ja pere eelarvet ning selgitada laenudega seotud ohte;</p> <p>4) oskab kirjeldada ja võrrelda ühiskonna jagunemist avalikuks, tulundus- ja mittetulundussektoriks.</p>	<p>Majandusõpe, õpilasfirma tegevus</p> <p>Valikaine „Loodus ja maaelu“</p>
KULTUURILINE	Eesmärk: emakeelt ja	Kooli traditsioonilised üritused

IDENTITEET	<p>kultuuri väärtustav inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) teab oma rahvuskultuurile iseloomulikke tunnuseid ja tavasid ning oskab tuua näiteid kultuuridevahelisest suhtlemisest oma kodukohas ja Eestis;</p> <p>2) suhtub sallivalt kaaslaste kultuurilistesse erinevustesse ja teeb koostööd teistega arvestavalt.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) teab Eestis ja selle naabruses elavaid erinevaid rahvusi ja tunneb huvi nende tavade ja kommete vastu;</p> <p>2) oskab tutvustada oma kultuuri traditsioone.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) peab suhtlemisel loomulikuks kultuurilisi erinevusi ja arvestab nendega, väljendab oma kultuurilist kuuluvust ning oskab seda tutvustada;</p> <p>2) oskab kirjeldada inimeste, nende vajaduste, huvide ja usuga seotud erinevusi ning näitab üles sallivust erisuste suhtes.</p>	<p>Muusikaüritused ja -konkursid</p> <p>Laulu- ja tantsupeod</p> <p>Kunstinäitused koolis ja väljaspool kooli</p> <p>Osalemine kunsti- ja omaloomingukonkurssidel</p> <p>Muuseumitunnid jt õppekäigud (nt raamatukokku)</p> <p>Rahvakalendri tähtpäevade kajastamine</p> <p>Teatri ühiskülastused</p> <p>Projektid Eesti ja teiste Euroopa Liidu riikide partnerkoolidega, nt Comenius</p> <p>Osalemine Setomaa ja kodukandipäevadel</p> <p>Pärimusõpe: seto keel ja kultuur (ainering), võro keel ja kultuur (ainering)</p>
TEABEKESKKOND	Eesmärk: ümbritsevat	Infotehnoloogia võimaluste kaasamine

	<p>keskkonda tajuv ja teadvustav inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) teab olukordi, kus tuleb anda väga täpset infot, ja suudab seda edastada;</p> <p>2) teab, kellele võib anda oma kontaktandmeid; teab, kuidas käituda avalikes kohtades.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab vastavalt teemale otsida informatsiooni erinevatest allikatest ja hinnata selle usaldusväärsust;</p> <p>2) oskab selgitada, millal on õigus keelduda oma isiklike andmete avaldamisest ja millal on nende andmete esitamine vajalik;</p> <p>3) oskab analüüsida suhtlemist erinevates virtuaalkeskondades jt võrgustikes.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) teadvustab ja analüüsib oma igapäevast meediakasutust, põhjendab oma valikuid ja eelistusi, teeb seda turvaliselt;</p> <p>2) oskab leida vajalikku teavet interneti ja teiste kanalite kaudu, kasutada meedia rolli tööturul;</p> <p>3) oskab viidata ja</p>	<p>aineõpetusse, sh tahvelarvutite kasutuselevõtt algklassides</p> <p>Osalemine aineolümpiaadidel ja konkurssidel</p> <p>Nuputamisvõistlused, mälumängud</p> <p>Ajakirjanduses pakutava teabe sidumine aineõpetusega</p> <p>Virtuaalmaailmas esinevate ohtude selgitamine</p>
--	--	---

	<p>korrekselt tsiteerida kasutatud allikaid ning selgitada selle tähtsust;</p> <p>4) teadvustab avaliku teabe rolli ja ulatust ühiskonnas, mõistab oma õigusi ja kohustusi suhtlemisel meediaga ning oma rolli infoallikana.</p>	
TEHNOLOOGIA JA INNOVATSIOON	<p>Eesmärk: kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu- ja töökeskkonnas toimetulev inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) kasutab arvutit eakohase õppematerjali otsimiseks ning lihtsamate tööde koostamiseks ja vormistamiseks.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) suudab iseseisvalt koostada, salvestada ja trükkida kirjalikku tööd;</p> <p>2) teadvustab virtuaalses keskkonnas suhtlemisel kaasnevaid ohte ja täidab reegleid.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) koostab arvuti abil korrekselt vormistatud referaadi või loovtöö;</p> <p>2) osaleb koostööprojektides, oskab koguda ja süstematiseerida andmeid, teha lihtsamat statistilist analüüsi, teha esitlust;</p>	<p>IT kasutamine ainetundides ja kodustes ülesannetes, tahvelarvutite kasutamine aineõpetuse toena</p> <p>Osalemine erinevatel konkurssidel (pranglimine, Känguru jt)</p> <p>Osalemine internetipõhistel olümpiaadidel</p> <p>Õpioskuste arendamine IKT kaudu</p> <p>Virtuaalmaailmas esinevate ohtude ennetamine</p>

	3) saab aru tehnoloogia rollist ühiskonnas ja seostab seda oma kutsevalikuga.	
TERVIS JA OHUTUS	<p>Eesmärk: terve inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab nimetada tervist mõjutavaid positiivseid tegureid, hoolitseb oma tervise tugevdamise eest, oskab ennetada vigastusi ja käituda ohtlikes olukordades;</p> <p>2) teab, kuidas käituda koolimaja evakuatsiooni korral;</p> <p>3) teab ohutu liikluskäitumise reegleid, oskab eristada ohtlikku ja ohutut käitumist liikluses, arvestab kaasliiklejatega.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) võtab oma käitumise eest vastutuse, teeb tervislikke ja ohutuid otsuseid;</p> <p>2) oskab ohtu märgata ja sellest kiiresti teatada;</p> <p>3) teab esmaseid tulekustutusvahendeid ja oskab neid kasutada;</p> <p>4) teab ohtlikke kohti koolimajas ja kooliteel;</p> <p>5) jalgratturina ja mopeedijuhina tegutseb riske vältides.</p> <p>III kooliastme lõpetaja:</p>	<p>Projektid (nt südamenädal, liikumispäev, spordiüritused, matkad jne)</p> <p>Loengud tervisest ja ohutusest</p> <p>Õuesõpe</p> <p>Kohtumised päästeameti ja politseiga koos praktiliste õppustega</p> <p>Evakuatsiooniõppused</p> <p>Ohukohtade kaardistamine</p> <p>Helkuriprogrammi üritused</p> <p>Õppesituatsioonide läbimängimine (tuleoht, pommiähvardus jm)</p>

	<p>1) koostab isikliku terviseplaani lähtuvalt oma tervise tugevatest ja nõrkadest külgedest, arvestades eluviisi ja pärilikkust;</p> <p>2) ennetab ohusituatsioone ja oskab nendes olukordades käituda;</p> <p>3) oskab leida erinevatest allikatest usaldusväärset terviseinfot;</p> <p>4) järgib liicluseeskirja nõudeid jalakäijale, jalgratturile ja mopeedijuhile ning käitub liicluses vastavalt eeskirjale.</p>	
<p>VÄÄRTUSED JA KÕLBLUS</p>	<p>Eesmärk: kõlbeline inimene</p> <p>I kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab oma sõnadega selgitada, mis on ausus, õiglus, südametunnistus, sõnapidamine, vastutustunne;</p> <p>2) oskab lahendada kahe osapoole konflikti parimal viisil ja põhjendada oma tegevust.</p> <p>II kooliastme lõpetaja:</p> <p>1) oskab põhjendada ühiselt tunnustatud väärtuste, tavade ja reeglite vajalikkust klassi ja kooli tasandil ning perekonnas;</p> <p>2) suhtub kõigisse lugupidavalt.</p> <p>III kooliastme</p>	<p>Kooli traditsioonide hoidmine</p> <p>Täiskasvanute isiklik eeskuju</p> <p>Õpilasliidrite eeskuju</p> <p>Rollimängud, arutelud, juhtumite analüüsid, rühmatööd</p> <p>Kontaktid vilistlastega, endiste õpetajatega</p> <p>Loengud lastevanematele</p> <p>Arenguestlused</p> <p>Koostöövõrgustik laps-lapsevanem-õpetaja-sotsiaalpedagoog-KOV</p>

	<p>lõpetaja:</p> <p>1) oskab kirjeldada endale olulisi väärtusi ja põhjendada oma maailmavaatelisi seisukohti;</p> <p>2) teadvustab inimeste päritolu, kultuuri, religiooni, huvide ja maailmavaatega seotud erinevusi ja arvestab nendega.</p>	
--	--	--

4. Ülekoooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Kool teeb koostööd Setomaa koolidega (Meremäe, Mikitamäe Põhikool ja Värska Gümnaasium) majandus- ja pärimusõppe ning õpilafirmade töö korraldamisel.

Majandusõppe töö koordineerijaks on Värska Gümnaasium, pärimusõpe toimub projektipõhiselt Setomaa Valdade Liidu kaudu, võro keele ja kultuuri õpe toimub koostöös Võro Instituudiga.

Alates 2013/14. õa osaleb kool Comeniuse rahvusvahelises õppe-kasvatustööarenduslikus projektis. 2013/14. ja 2014/15. õa projekti teema on „Europa: Gestern und heute für morgen!” („Euroopa: eile ja täna homse jaoks”)

Ülekooolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Projekt kooskõlastatakse kooli direktoriga.

5. Kooli õppetöö korraldus

- **Õppeaasta koosneb õppeveeranditest ja koolivaheaegadest.**
- **Koolivaheajad on Haridus- ja Teadusministeeriumi kehtestatud aegadel.**
- **Õppeaastas on vähemalt 175 õppepäeva, lõpuklassil koos eksamiperioodiga vähemalt 185 õppepäeva.**
- **Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu kahe nädala jooksul.**
- **Enne lõpueksamit saavad õpilased vähemalt kaks õppetundidest vaba päeva.**
- Koolis on traditsiooniline õppetöö korraldus, mille põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õppereisi või õppekäiguna (vt lisa 3).
- **Õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, ühe nädalatunniga ainet vajaduse korral ühel poolaastal.**
- **Vastavalt õpilaste arvule on vajaduse korral moodustatud liitklassid.**
- **Ainekavade koostamisel on aluseks Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ või Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määrus nr 182**

„Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

- 1.–4. klassini toimub õppetöö peamiselt oma koduklassis.
- Alates 4. klassist toimuvad poiste tööõpetuse tunnid Vastseliina Gümnaasiumis.
- Õppekirjandusena on kasutusel Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kinnitatud õpikud ja töövihikud.
- Koolis on arvutiklass. Õpilastel on võimalus kasutada arvutit referaatide, loovtööde, uurimistöde jm koostamiseks ning vaba aja sisustamiseks väljaspool õppetööd.
- Lähtudes riiklikust õppekavast on kool võõrkeelte õpetamise osas teinud järgmised valikud:
 - A-võõrkeel – alates 3. klassist inglise keel;
 - B-võõrkeel – alates 6. klassist saksa keel, (õpilaskodu õpilasel keel, mida ta on varem õppinud).
- Kooli arvutiõpetus on lõimitud aineõpetusega (arvutiõpe toimub ainetundide käigus, algklassides on kasutusel tahvelarvutid).
- III kooliastmes koostavad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö (vt lisa 4).

6. Hindamise korraldus

- Hindamise, järgmise klassi üleviimise ning klassikursuse kordama jätmise aluseks on Misso Kooli hindamisjuhend, mille aluseks on „Põhikooli riiklik õppekava“ (vt lisa 5).
- 1.–4. klassini on õpilastel õpilaspäevik kohustuslik. 5.–9. klassini on õpilastel õpilaspäevik soovituslik. Jooksvad ja kokkuvõtvad hinded kantakse e-kooli, tunnistusele või õpilase vanema soovil ka päevikusse.

7. Õpilaste ja vanemate teavitamine ja nõustamine

- **Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi õppetöö korralduse, õpilaste õiguste ja kohustuste kohta.**
- **Vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest informeeritakse lapsevanemat õppeveerandi algul.**
- Lastevanemate teavitamist korraldab kool e-kooli, kooli kodulehe jm kontaktide kaudu.
- Vajaduse korral nõustatakse lapsevanemat õpilasele õpiabi rakendamisel.

8. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

Kooli õppe- ja kasvatustöö korralduses peetakse silmas õpilaste võimekust ja erivajadusi. Õpilastel võimaldatakse

- saada aineõpetajalt juhendamist ja nõustamist aineolümpiaadiks ja -võistlusteks ettevalmistumisel;

- osaleda aineolümpiaadidel ja -võistlustel;
- osaleda õpilasprojektides;
- võtta osa huviringide tööst.

Vastavalt tekkinud vajadusele rakendatakse individuaalseid tugisüsteeme. Selleks on välja töötatud tugisüsteemide rakendamise kord Misso Koolis vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (vt lisa 6).

Kõigile õpilastele tagatakse:

- võimalus saada täiendavat konsultatsiooni aineõpetajalt ajagraafikus ette nähtud ajal;
- võimalus sooritada järeltöid vastavalt Misso Kooli hindamisjuhendis ette nähtud korrale.

Vajaduse korral leiab kool võimaluse õpilase saatmiseks nõustamiskomisjoni või aitab lapsevanemal leida muid võimalusi lapse toetamiseks.

9. Karjääriteenuste korraldus

Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

Koolis tagatakse karjääriteenuste kättesaadavus järgmiselt:

- Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainetüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte.
- Majandusõpe võimaldab õpilastel käsitleda teemasid, mis kujundavad õpilastes huvi tööturul toimuva vastu, arendavad otsustamisvõimet ja valmisolekut elukestvaks õppeks.
- Tunnivälise tegevuse käigus toimuvad projektipäevad koolis, õppekäigud; kutsepäevad ettevõtetes toetavad karjääriotsuste tegemist.

Põhikooli lõpetaja:

- on kujundamas realistlikku pilti iseendast (huvid, võimed, isiksuseomadused, väärtushinnangud, oskused);
- oskab hinnata oma eeldusi, soove ja võimalusi karjäärivalikute tegemisel;
- tunneb huvi haridustee jätkamise võimaluste vastu, oskab selle kohta infot koguda, süstematiseerida ja analüüsida;
- omab teadmisi kohaliku tööturu kohta;
- mõistab hariduse, elukutsete ja ametite vahelisi seoseid;
- mõistab ameti ja eluviisi vahelisi seoseid;
- mõistab töömaailma muutumise ja eluaegse õppimise kontseptsiooni;
- oskab karjääriotsuste tegemisel näha alternatiive.

10. Nõuded ainekavale ja õpetaja töökavale

Misso Kooli ainekavad on koostatud aineõpetajate poolt lähtuvalt Vabariigi Valitsuse

06.01.2011 määrusest nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja kooli valikutest. Kõikide õppeainete ainekavad on üldjuhul koostatud kõikides kooliastmetes ja klassides ühtse struktuuri järgi.

Kõikide ainekavade ühisnõueteks on:

- planeeritud õppetundide näitamine vastavas aines;
- kasutatavate õpikute ja muude põhiõppevahendite loetelu;
- õppesisu näitamine teemade järgi;
- õppeteema eesmärgi ja õpitulemuste esitamine;
- läbivate teemade rakendamine;
- seosed varasemate ja järgnevate teemadega, teiste õppeainetega.

Lähtuvalt ainekavast koostab õpetaja igaks õppeaastaks oma töökava. Töökava kaudu kavandab õpetaja oma töö veerandite kaupa või terveks aastaks, kuid tööplaan ei tohi liigselt piirata õpetaja loovust. Õpetaja vastutab õppekavas ja töökavas ette nähtud terviku õpetamise eest.

Õpetaja töökava peab kajastama:

- õppeaines käsitletavaid õppeteemasid ja alateemasid nädala täpsusega;
- lõimingut õppekava läbivate teemade ja teiste õppeainetega;
- põhimõisteid;
- tunnis kasutatavat õppematerjali (õppekirjandus jm);
- õppetegevusi;
- soovitavaid õpitulemusi;
- planeeritud kontrollimise ja hindamise põhimõtteid ja viisi (vt näidis lisa 7).

11. Kooli õppekava koostamise alused, uuendamine ja täiustamine

- Kooli õppekava toetub Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.
- Kooli õppekava koostamise ja demokraatliku arendamise korraldamise eest vastutab direktor.
- Kooli õppekava ja muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule, õpilasesindusele ja kooli hoolekogule.

Lisad õppekava juurde:

Lisa 1: Arenguestluste läbiviimise kord

Lisa 2: Tunnijaotusplaan

Lisa 3: Misso Kooli ekskursioonide, õppekäikude ja -reiside, matkade, laagrite läbiviimise juhend

Lisa 4: Loovtööde koostamise juhend

Lisa 5: Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise juhend

Lisa 6: Tugisüsteemide rakendamise kord

Lisa 7: Õpetaja töökava näidis